

לקוטי שיחות

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

שניאורסאהז

מליובאוויטש

בראשית

יוצא לאור על ידי מערכת
"אוצר החסידים"

770 איסטערן פאזיקוויי

ברוקלין, ניו

שנת חמשת אלפים שבע מאות ורשעים לבריאה

לחיזוק ההתקשרות לב"ק אדמו"ר מזה"מ

נדפס ע"י

הרה"ח התנאים עוסק בצ"צ

ר' אליעזר חיים בן צפורה

והוג' רבקה בת' בת מרים פערל

בניהם ובנותיהם:

חנה רחל ובעלה מנחם מענדל הלוי בן חנה דבורה

בניהם: יהודה ארי' לייב הלוי, שלום זופער הלוי וארי' מושקא

רינה ובעלה אשר בן רחל

בנם: לוי יצחק, ובתם: נחמה ליבא והינדא

דבורה ובעלה אלטער מרדכי הלוי בן חנה

ובנם מנחם מענדל הלוי

שרה לאה ובעלה צבי הירש הכהן בן סויבא

שלום בער, לוי יצחק, מאיר פינחס, ישראל נחום,

ח' מושקא, יהודא ארי' לייב, מנוחה ברכה, ליבא שיינא

ומנחם מענדל

שכ"ו

לפידות

(ב.א. ארמאנינא)

בקונו, ומעין מ"ד שהוסיף בל' הסעי'ב ואע"ג דאיהו לא חזי, "כלומר בל' הרגשות" – ועיג"כ במצות אחדות ה' בסד"מ להצ"צ שכתב: הסט"א עיקרה בעולם העש"י וכל נפשות העכו"מ מושפעות משם ומושפרות שם ואין שם אלא ההנהגה הדרו דקיק מאוד הקדושה שניתן שם ממזי מלכי קדם ולכן הם חייבים להאמין בבורא ית' עכ"ל.

להעיר מענין דונות נ"ל כזכור, וענין הנסיונות ע"פ משי"כ בדי"ה אחר ונאור הנדפס בס"ס דרך מצותך.

– ועצ"ע דהא זמ"צ ב"ע הם ענין של בירור, וא"כ הרי צ"ל יעקב דוקא וכמ"כ בדרושי ענין ברכות יצחק ליעקב דוקא ומהם בנדפס באה"ת ד"ה ראה ריח רגיה ואי"י... ואמאלי דוהו רחמיני ופנימיות ההלכה – יד הל' מלכ"ס פ"ח ה"י וי"א – צוה משה רבינו מפרה"ג לפרח את כל באי העולם לקבל מצות שנצטוו ב"ע וכו' וצריך לקבל עליו בפני ג' חברים וכו' והוא שיקבל אותו ויעשה אותו מפני שצוה בהו' הק' בתורה והרדענו ע"י מ"ר שב"ע מקדם נצטוו בהו' וכו'.

– ומד' דברי בחלכה זו אוכור חידושי, דמשמע, כאן ובהל' מילה פ"א ה"י, דעל אי קבלת זמ"צ לחוד – אף שלא עבר בפועל – ב"ע נהרג. ומנ"ל הא.

(מכתב ר"ח מר"א תרצ"ט)

*** אותה בראשית היא קנה, א ואלו, חסד"ל.

... איסור אכילת עץ הדעת לא הייתה אלא לגי' שעות – כמבאר כמרד"ל.

(מכתב יד חנניה חסד"ל)

א) מענה על שאלה על מ"ש בתניא ספ"א בענין קליפת נוגה שהוא עץ הדעת טוב ורע, דלכאורה, כשהקביעה צוה לא לאכול מהעץ, איך העץ יש לו גדר של ג' קליפות הטמאות, ולמה זה נחשב לקליפת נוגה, חסד"ל.

... . לכתבו ע"ד מדת החסד שהוא גם למי שאינו ראוי וסתירות לזה מאיזהו מקומן – כמה דרגות באנו ראוי, אם אינו ראוי ע"פ מדת הנבונה, או גם ע"פ מדת הרחמים, או גם ע"פ מדת החסד הנולדה משכל (חסד דחיקו), וכמובא הדוגמאות ככ"מ, לפי ענינו: כ"י דורות נחזקין בחסד כ"י (מכניסין) ובאין מחד גיסא – ור"כ טוב ביותר מחד גיסא, לו ישמעהל יחיד, חסד לערבים ואומר ברכנו למי שאכלתם משלך וכו'.

בראשית

אלה, וכמבואר בארוכה במפרשי התנ"ך רה"ו ומפרשי המדרש.

ויש לפרש זה בשני אופנים: א) קריאת השמות היא לחוללת האדם, שע"י השמות יכיר ויודיע את תכונות הנקראים בשם. ב) קריאת השמות היא בשביל הנקראים עצמם, ולפני שיש לנקרא שם מיוחד הרי תכונות שלו אינן בגילוי (כ"כ), וע"י שנקרא בשם מיוחד הרי הם מתגלים וכו'. ולפי זה, השם הוא (גם) לחוללת הנקרא בשם (וי"ל שקריאת ה"שמות עצמה פועלת גילוי טבעו ותכונותו של הנקרא בשם).

ולכאורה י"ל שזהו טעם החילוק בין הדיעות, אם קרא אדם שמות גם לדגים או לא:

להדיעה שלא קרא שמות לדגים – טעם הדבר הוא, לפי שקריאת השמות היא כשביל האדם, כשביל שיוכל ל- השתמש בהם וכו', וזה לא שייך (כ"כ) כדגים, וכמ"ש בחקוניו, "דגים לא הביא כי בתוך המים הם ואינם יוצאים ואם יוצאים מתים ואין לו רד"י עליהם" (ד'.

7) ראה רמב"ן ובה"י כאן פסוק ב' רד"ק ומנהג בלולה פסוק יט, ועוד.

8) ראה צפצפי ער"ח כאן ב' יט.

9) ראה גם פ' ר"י בבר שר בא: – נוסח לזה שנוגע לכמה דגים דאסור והתר ותמאח כ"י, וראה פרש"י שמיני (יא, כא): וצריך שיהא שמו חנוכ, פ' ראה יד, ג', ועוד.

10) ראה מור הקדש (תשל"ס) לב"י שם.

11) כאן יט. וראה גם רד"ק שם בתחלתו, ול- העיר שבתקני שם פסוק, "כל אשר יקרא לו ג' כ"י שידע מעטו להוכיח שמותם כשצטור להם, שאילו קרא להו' הקב"ה שמות ומלמד אותם לאדם לא ה"י יודע הדבר מהר ומשה לו ליכנס בדבר", והיינו דחשם הוא לתועלת האדם.

א, "ויקרא האדם שמות לכל הבהמה

ולעוף השמים לכל חית השדה" – ולא נזכרו דגים. ומצינו כזה ב' דיעות: יש מפרשים שלא קרא להם שמות (ובטעם הדבר כתב הרד"ק, "ולא זכר דג הים כי לא יתכן לפי הטבע שנתן בהם האל שיבואו לפני האדם כי אין חיותם כי אם במים וכשיצאצא מן המים ימותו, גם אין להם כלי הליכה אלא כלי השטרה"), ויש אומרים: שגם לדגים קרא אדה"ר שמות (אלא שלא נתפרש בקרא).

ולכאורה יש לומר, שבי' דעות אלו חלוקות בהגדרת ענינה של קריאת שמות, ובהקדם:

אחת במדרש, שאמר הקב"ה למלאכי השרת שתכנתו של אדם מרובה משלהם, "הביא לפניכם את הבהמה ואת החי" ואת העוף א"ל זה זה מה שמו ולא הרי יודיעין העבדיו לפני אדם א"ל זה מה שמו (אמר) שור זה חמור זה סוס זה גמל כו'.

וחז"ן הענין שתכנת אדה"ר היתה שהכיר את תכונתם וטבעם של כל ה- נבואים וקרא להם שמות המורים על מהותם וטבעם של הנקראים בשמות

1) פרשתו ב' כ.

2) ראה חזקוני כל שיש לו – חזקוני סו, ריש ע"ב, שנסתפקו בדבר.

3) רד"ק, חזקוני ער"פ ב' יט. פענת ראו פ' שמיני, ועוד.

4) ועד"ז חקוניו שם (כולקמן פנים).

5) מדרש חסד ויחיד, הובא בחי"ש כאן (אח רס"ה) וראה בהוספו שם מחתומא שמיני ועוד, שקרא שמות, לבל' הבריות (אלא שאינו מפורש שם בננוע לדגים במיוחד).

6) כ"י פ"י, ד'.

[ובעומק יותר אחת בספרים פירוש "הוא שמו", דשמו אשר קרא אדה"ר הוא שמו האמיתי והעצמי, ולדוגמא שור שנקרא שמו כך ע"ש שורשו שהם ג' אותיות שור בלה"ק וכן כולם ולכן אדה"ר שה' בו חכמה יחידה והשג וידע השורש והתוכן של כל מין ומין ה' יכול לקרוחם בשם האמיתי, כפי שהא-ריך הרב המגיד¹⁴].

וי"ל ששיטת רש"י היא כאופן ה' הנ"ל, דבקריאת השמות היתה פעולה ע"י אדה"ר לגילת חכונות אלו, וע"פ זה מפרש רש"י, "הוא שמו לעולם", שפעולת אדה"ר היא פעולה תמידית ונצחית בדבר הנקרא בשם זה¹⁵.

ג. והנה התחלת הענין בחזרה ע"ד קריאת השמות היא, "ויצר ה' אלקים מן האדמה כל חית השדה ואח כל עוף השמים ויבא אל האדם לראות מה יקרא לו וכל אשר יקרא לו האדם נפש חיה" הוא שמו, ואח"כ ממשיך אודות קריאת השמות כפועל – "ויקרא האדם שמות גו"¹⁶.

ולכאורה מזה שהכתוב מתחיל בענין "ויצר ה'א גו"¹⁷ (אף שסיפור בריאת הנבראים כבר נאמר לפני¹⁸ בפרשה) יש להביא רא"י שקריאת השמות היא דבר תנוגע ופועל בגוף הנבראים, ולכן נאמר זה כהמשך ל"ויצר ה'א גו"¹⁹ – יצירת הנבראים – כיון שקריאת שמותם הו"י בגמר יצירתם.

אבל הרי כבר הביא ראש"י מ"דבר אנדרה²⁰, ד"יצירה זו לשון וידוי וכבוש

אע"פ שמפורש בכתובי, "וירדו בדגת וים" – הרי אינו דומה הירדוי בדגים²¹ להירדוי בכל חית השדה וכו', שבהם שולט האדם בעודם בחיים ומשתמש בהם, משא"כ בדגים שהרדוי בהם היא כאופן שמוציאם מן המים וע"י מותם מוציאה, אין צורך שאדה"ר יקרא אותם בשמות.

ולדיעה שקרא שמות גם לדגים, ה"ז לפי שקריאת שמות היא (בעיקר) בשביל הכניעו עצמם, שע"י מתגלה טבעם ו-חכונתם²², וזה שייך גם בדגים.

ב. ויש לומר, שזהו תוכן פרש"י ער"פ, "וכל אשר יקרא לו האדם נפש חיה" הוא שמו" – סרסוה ופרשה, כל נפש חיה אשר יקרא לו האדם שם הוא טעו לעולם²³, ולכאורה מאי קמ"ל רש"י כמה להוסיף שזה שמו לעולם²⁴? ואמאי לא פי' (כפשוטו הלשון) שהשם שקרא אדה"ר הוא ע"י זה שותכר טבעו וחכונתו של הדבר, ולשון הרד"ק, "הוא שמו – הוא שמו הנאות לו לפי טבעו", או כמ"ש בחזקוני, "הוא השם הראוי לו, שהסכימה דעתו לדעת כוונתו"²⁵.

- (12) א. כו. שם, כח.
- (13) וע"ז, בכל רמשי ואפילו בעות שמים (ולחזק פפרשי"א, כי בחית ובהמות ואנו מוכיר עוף ודמש) אבל לכאורה דגים הוא פחות גם מזה. וראה סנהדרין שנתפרק המאה.
- (14) ראה סנהדרין נט, ב (צריך בצפצפי שם-הערה הנאה) אבל מכון שאינו דומה להר"י בחית ובהמות.
- (15) להיער מכי האופנים שצפצפי ערה"א כאן (א. יט. כ) דהשם שמת לו אדה"ר הוא מין הסגולה שיש בו, או שהוא כבוד לקנותם. ע"ש, וראה צפצפי למס. סופרים פ"א (הערת נצ"פ כללי התורה"ע ערך ש כלל קטב).
- (16) ב. יט.
- (17) ראה גם מדרש תהלים ממור. ת.

ומשי"ב בהא דאיתא בפשי"ב ספ"א דנפשות או"ה הן משאר קה"ט שאין בהן טוב כלל, "דא"כ אר שייך לאמור עליהם שכל מה דעבדי לגרמיהו עבדי וכו' ובכלל מה שייך אצלם כל הומ"צ שצטוו בהם ואר שייך לענשם ע"ז בעת שאין להם שום בחירה לטוב".

הנה ל"פ דברים כדי הצורך בשבילי, וא"י על ברור מה הוקשה לו בכ"ז.

דבפשי"ב כותב, דנה"ב שבישראל היא מקני שיש בה טוב, וממנה המדות טובות שבוטנו כ"י וכמו רחמנות וכו', שהיא ענין טבעי באיש ישראל כמו טבע הארץ ליפרד מהפועלה וכו"ה, משא"כ או"ה שהם מקה"ט שאין בהם טוב, אין שייך שיה' בהם ענין הטוב, דרק מטבע הטוב להיטיב. ומטיים דהא דחזוני שעושים טוב, אין כונתם לעשות טוב כ"א לגרמיהו ולהחיות וכו', וכמו הא דניע דעשה צדקה, שלא היתה תכונה וא"ס זאל מאנעו תנינה צדקה, אלא שרצה שתמשך מלכותו, וכשנודע לו שהעצה לזה צדקה עשה צדקה – וע"כ ברש"י סד"ה כאן (כ"פ י') "וא"ל מתחרט" – והענין טבעי שבהו הוא הרצון להמשכת מל', לגרמיהו.

כו הציווי דומ"צ קיומם והעונש ע"ז, הרי לכאורה אין לזה שייכות לט"ר שכתב הנפש – ונוגעים להתאוררים דחסיד ומושל בנפשו, ע"פ פי' הרמב"ם בפ"ז משמנה פרקים, ויעוג"כ מצות וזירת מעשה עמלק סי"ב, כשהמ"צ להצ"צ – דגם קיומם מפני יראת העונש מספיק. וביד ה' חשובה פ"י כתב שגם בישראל כך היא העצבה עד שחברה דעתו, וגם הקיום מיראת המקום – עיין סוטה (לא) י"א האמור באיוב וכו' בפ"י רש"י שם. ובפ"ב (טו) י"א דאיוב מא"ה ה' וכ"מ בסוטה (יא) – אין יראת המקום מפני שמרוא גדול ומטעל על הבריות מגדור הטוב דוקא (ורק שהוא הפך חוצפה דעמלק, משא"כ ז' אמות), אלא דטבע האדם דכשרואה שרים רבים משתחוים לאיש א' מפל עילי אימה וכו', וכמש"כ מי לא יירא מלך הגויים וגו'. ופשוט אשר כ"ז הוא עדיין יראה חיצונית המבוארת בהערה לתקון חצות שכס"י ובפשי"ב פמ"א מ"ב, ויענין הגירסא ברש"י שנע"י סוטה (לא).

ובדקות יותר וע"ד החסידות מה שיש לעיין בכ"ז הוא, דארך שמה"י כונת הע"ג הצעושה טוב או מקיים אחת מוסי"צ, הרי טריס עבדי טיבו ומקיים מצוה, ואר ככולתו לעשות זה, כיון שאין בו טוב כלל, וביחוד יקשה זה על הסי"א וקליפה עצמה, שהם שלוחים של מקום ומקדוהו ית', שמרה וכו', וכדאיתא בפשי"ב פ"ז ובקונטרס ומעין מבי"ה' לאדנ"ע בארכות, ואר אפשר הענין אם הם רע בלי טוב. אלא שפשי"ב ביד"ה פדה בשלום העת"ר²⁶ (עיד"ז הוא ג"כ ביד"ה נ"ח עת"ר) וז"ל: מ"ש בפשי"ב דבגקו"ט אין בהם טוב כלל אין הכונה שאין בהם שום ניצוץ כלל שהרי א"א להיות קיום שום דבר בלי איזה ניצוץ טוב (הגם שקיומם הוא מהמקור מ"מ בהכרח שיה' בהם איזה ניצוץ כו') רק שהניצוץ הוא שנתרחק ונחשך כ"כ עד שהוא כמו רע כו' ורחיניו שאין בו שום הרגש אלקי כלל וכלל כו' עכ"ל לענינו – ואולי זהו ג"כ הכונה

(*) בהמשך תפרט ח"כ פרק שער. רמז"ל.

ובמיוחד — במדינת ארצות הברית (ועוד מדינות), וועללע אזי א' מדינה של חסד, וואָס לאָזט אידן טאָן זייער עבודה מתוך מנוחת הנפש ומנוחת הגוף, און אזי זיי נאָר מסייע בזה, און מסייע אידן ארץ ישראל וכ'.

וכזה גופא — איז צוגעקומען נאָכמער בשנים האחרונות, ובפרט בשנה שעברה (שנת אראנו נפלואת) און תחלת שנה זו (שנת נפלואת ב') — בנוגע צו דער היתר יציאה און סיוע פון מדינה ההיא בעליית אחינו בני" לארץ ישראל, בני"ל.

(משוחזר שי"פ בראשית, מבהי"ז מרדחטון תשנ"ב)

אחז הרמזים (הטעמים) שבכל מקום שאדם עומד מרגיש עצמו שהוא למעלה (אף שהארץ היא כנדרו') — כי בכל מקום שעומד ראשו (והשכל והרוחניות שבו) למעלה מגופו ורגליו (לא כמו בבהמה שהראש והזנב והטו השדרה הם בגובה שווה) — זוהי תכונת האדם הישר — שהרוחניות היא העיקר.

(מסתוב י"ח שבת תשס"ד)

ראה: ע"ח שי"ג פי"ג לקרי"ת שה"ש לא, א. — ע"פ ס' הרפואה: און חלל הזמני מחודש ענין הדם (כי בא לשם מחלל השמאלי, ששם מתקבץ מהגוף) אלא שנתחדש בו חלק האור הנותן חיים באדם — oxygen.

(מסתוב א' דרי"ז אורח תשס"ג)

י' מענה על שאלה: הנוא פיש כתוב מקום משכן נפש הבהמית בלב בחלל השמאלי, שהוא מלא דם, ומקום משכן נפש האלקית הוא במחין שבראש והשם מתפשט לכל האברים וגם בלב בחלל הימני שאין בו דם. לכאורה קשה דהלא יש דם בכל החללים שכלב. תמו"ז.

מאשר בזה קבלת מכתבו, וכנראה מלשונו הגיע בזמנו מכתבי ע"ד ענין הגמצוים.

י' נדפס בלק"ש חסי"ד ע' 470. תמו"ז.

יחבנו טבעים בו (ע"י קריאת שמות) עד שיבוא לידי הברה שאין עור כנגדו — (ה"י)

כיון שכל עניני התורה הם בתכלית הדיוק, מסתבר לומר, דזה שנאמר ע"ד קריאת שמות מתוך פרשת בריאת חוה הוא (לא רק לפי שע"י קריאת השמות נחברר לאדה"ר שאין בהם מי שיהי' עור כנגדו, אלא) בעיקר לפי שיש בזה שייכות גם בתוכן ענינם.

ד. ונ"ל שלכל"ע קריאת שמות ד- אדה"ר היתה בזה פעולה בהנקדאים כשם, אלא שיש בזה שני אופנים, כד- לקמן.

ובהקדמים: כבריאת העולם — ב' עני- נים: א) עצם הבריאה ע"י הקב"ה היא באופן שנתהווה דבר בפ"ט, שלא נכר בו שמציאותו היא מהקב"ה. ב) מטרת הבריאה היא — "ויניחהו בגן עדן ל- עבודה ולשמירה"²¹, שהאדם ע"י עבודתו יפעול בעולם ויכלל דבר שבו שהי' בטל להקב"ה (וכמו שעשה אדה"ר תכף כשנברא — ביום ו' — שדרש מכל הנב- ראים שיקבלו על עצמם מלכותו ושלי- טונו של הבורא בהכריזו, "בוא ושתהווה ונברעה נברכה לפני ה' עושניו"²²), ועד שיגלה בו אמתיות מציאותו, כלשון הרמב"ם²³ שכל הנמצאים... לא נמצאו אלא מאמתות המצא"²⁴.

ועפ"ז י"ל שהם שני האופנים בבריאת תוכן קריאת השמות ע"י אדה"ר — אם ה"י המלשך וגמר גוף הבריאה שע"י

כמו כי תצור אל עור"י שכתבו תחת ידו של אדם, ולכאורה כו צריך לפרש לפי הדיעה שקריאת השמות היא רק לחתלתל האדם, וכמוכן גם ממה"ש בחזקוני, בני"ל, דהשם שייך לרד"י עליהם²⁵.

אבל מ"מ משמע מכללית תוכן הפר- שה שקריאת השמות הייתה בה פעולה בהנקדא בשם — שה"י הפסוקים ע"ד קריאת שמות נאמרו מתוך הפרשה ד- עשיית עור כנגדו (יצירת חוה), שמהו משמע שגם קריאת שמות להנבראים הוא שייך לדבר הנקרא בשם בודגומת יצירת חוה שהיא גמר בריאתה (והאדם).

[ואף שמפרשים²⁶ המשוך הכתובים, דכשומר הקב"ה "אעשה לו עור כנג- ד"י, הנוא לפניו כל חית השדה וכו' לקרות להם שמות היינו להתבונן ול- הכיר טבעם ולאחרי שראה והבין אדם בהם וכשמותם וראה שאין בנבראים הראוי להיות לו עור כנגדו, "ולאדם" לא מצא עור כנגדו", אז, "ופלג"י ה"א ג' ויקח אחת מצלעותיו ג' ויכו ה"א את הצלע ג' ויבראה אל האדם"²⁷ — ה"י

(נוסף על זה שצ"ע בעצם הפירוש, דכיון שכלפי שמיא גליא שאין בנבראים מל שראוי להיות עור כנגדו, מה טעם הביא אותם כולם כלפי לפני אדה"ר שהוא

(21) שופטים ב' יט.

(22) ובלשו האפנעז תנ"ל, ב"ד לקדומים."

(23) ראה רמב"ן כאן פסוק יט' ב'. צורח המור ואברבנאל כאן. ועוד.

(24) ב' יח.

(25) ב' כא כב.

(26) ולכאורה זהו הטעם שרש"י בפשישים אנו

מתוך מדוע לא קרא אדה"ר שמות לחזגים, כיון

שהפסוקים דכריאת שמות בפשישים הם בפרשה

ד, אעשה לו עור כנגדו, אולי ימצא מחמת השדה וכו'

שייך לו להיות לעור (להשתמשות) לו, ובנוגע לדגים

אין מסד כזה, וכמ"ש באברבנאל כאן.

מן.

מ'האט שוין געזען בגילוי די נפלאות בתחלת שנה זו — בהמשך צו די נפלאות בשנה שעברה — במיוחד בקשר מיט דעם, אז מדינה ההיא (רוסלאנד) לאזט ארויס און איז מסייע טויזנטער טויזנטער אידן צו עולה זיין קיין ארץ ישראל (און איז נאך ערסטער) וואו זיי קענען לעבן אין פולע פרייהייט בחייהם הפרטיים — דער גילוי פון מעלהם של ישראל, באופן אז אויך אה"ע זיינען אין דעם מכיר און מסייע.

ובהקדים, אז — דער גילוי והכרה בעולם און פון אה"ע אין מעלהם של ישראל ווערט נתחזק מדור לדור, קומענדיק אלס נעענטער צו דער גאולה האמיתית והשלילה, ווען עס וועט מקוים ווערן דער „והלכו גוים לאורך“, „והיו מלכים אומניך ושרותיהם מניקחתיך“, וכו'.

און אלס הכנה לזה, איז במשך הדורות — אויך איז זמן הגלות געפינט מען אז אפילו אה"ע האָבן מכיר געווען אז אידן זיינען דער עם הנבחר. כנראה בכר"כ מדרשי חז"ל [לדגמא: די גמרא אין זכרים, אז א מלך פון אה"ע האָט מסייע געווען אז א איד זאל זיין אנגעטאָן „לכבוד ולתפארת“, „אקיים כך והיו מלכים אומניך“, ועוד]. וכידוע אויך, אז אה"ע רופן אז אידן כלשונם (אויך ווען זיי רעדן איינער מיט דעם צווייטן) — דעם „עם הנבחר“.

און אין דעם איז צוגעקומען נאָכמער בדורות האחרונים,

- (1) ישע"ס, כג.
- (2) שם מט, כג.
- (3) יט, רע"א.
- (4) וכידוע כמה סיפורים עם רבותינו נשיאנו שאה"ע חלקו להם כבוד (ראה לדוגמא בנוגע לאחמרי' מדר"ש — סה"מ מלוקט ח"ד ע' כו).

בראשית א

לוקט

4

ויש לפשר ענין קריאת שמות ע"י אה"ר בעומק יותר — שזה חלק מ-עבודתו דהאדם, לפעול ביטול בנפ-ראים:

ידועים דברי רבינו הזק"ל, שכל הנבראים שנעלים, השמות שנקראו בהם כלשון הקודש הן הן אותיות הדיבור של הקב"ה המהות והמהות נברא פס"ז, ומקור כל השמות הוא מעשרה מאמרות שבתורה (שבהם נברא העולם, כי אף שלא נזכרו כל שמות הנבראים בעשרה מאמרות, הרי הם משתלשלים מעשרה מאמרות ע"י צירופים וחילופים ותמורות האותיות — שלפי זה מובן, ששמות הנבראים הם ענין עצמי בהם, שחזקה בתחלת התהוותו של הנברא יש לו שמו שהוא חיותו.

ואם כן, הרי קריאת שמות ע"י אה"ר לאחר התהוותם הוצע נעלה יותר.

ויש לומר הכאור כזה:

אף שכל נברא יש בו כח אלקי המחי' אותו, והוא שמו אשר נקרא בו בלה"ק (שמקורו מעשרה מאמרות כנ"ל) מ"מ, אין חיות זה בגילוי בהנברא, ובפרט שאין הנבראים מרגישים חיות האלקי שבהם ואיך שכל מציאותם אינה אלא מאומת המצאן, ועד שיש מקום לטעון ש"ל יאורי ואני עשיתיני"א, והר"ע „לקרא האדם שמות גו"י" — שקריאה מורה על גילוי" — שאה"ר קרא וגילה ככל נברא את החיות האלקי (שהוא „שמ"א) ועי"ז פעל ביטול בכל הגב-ראים"ו.

- (37) שער היחוד והאמונה פ"א ע"ש בארכה.
- (38) ראה שם פ"ב.
- (39) ראה חניא ספ"ז.
- (39*) ראה לקוים נצבים (מו, ב) פ"ב, "וידדו ב-דגת הים ובעוף השמים".

הקב"ה, או שהוא בכל מטרות הכריאה ופעולת האדם.

ה. ביאור הענין:

מצד עצם בריאת הקב"ה, איז בנב-ראים התחלוקת למינים פרטיים אלא רק התחלוקת כללית, לסוגים כללים. וכדמ' צינו בעשרה מאמרות שבתו נברא העו-לם, שנחשפו רוק סוגים כללים [כמו: כיום ג' — חדשא הארץ דשא גו' עץ פרי גו"י; כיום ה' — ישעצו המים שראן גו' ועוף גו"י; כיום ו' — בהמה ורמש וחיות ארץ] — ולא"י שמות של מינים פרטיים (כמו כבע"ח, שור, חמור, וכדומ').

והיו תוכן ענין קריאת שמות ע"י אה"ר, שע"י"א נעשה כל מין ומין ניכר ונפרד בפ"ע.

[וכמו שהוא ע"ד ההלכה, שע"י קרי-אה בשמו הרי הוא קונה הדבר, והיינו שבוה מוציא ומעתיקו מרשות אחרת (או מהפקר) לרשותו, וכן הוא בנתינת ה-שמות שבוה „מציאים" אותו משייכותו (הכללית) למין הכללי שד"י דבר פרט].

ולפי זה, פעולת אה"ר בקריאת ש-מות הייתה להשלים את הבריאה עצמה, שרק אז נגמר כל מין בתכונתו המבדלת אותו ממינים אחרים (שבתו סוג).

אבות רש"ה.

- (30) אבות רש"ה.
- (31) א, יא.
- (32) א, יט.
- (33) א, כו.
- (34) ראה גם דברי רבינו חזקו (בשער היחוד והאמונה) — הובא לקמן בפנים.

- (35) להערך מהמבואר בענין „והיא במאמר אחד יכול להבראות אלא כ"י" (אבות שם) שמצד המאמר אחד לא הייתה התחלוקת בנבראים ונחלקו ע"י שאר ט' המאמרות (ראה מפרש המשנה, וראה לקמן בפנים בסוף הסעיף).
- (36) ראה צפניע כאן (מבוא „ע קידושין כב, ב קורא לה" כיעד) כמשיכה קורא לה היא באה).

